

**Відокремлений підрозділ
Національного університету біоресурсів і
природокористування України
«Бережанський агротехнічний інститут»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВП НУБіП України
«Бережанський агротехнічний інститут»
«24» травня 2024 р. протокол № 9

Уведене в дію наказом директора
№ 127 від 24.05.2024 р.

Директор

Мирон Жибак
Мирон ЖИБАК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВП НУБІП УКРАЇНИ
«БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД**

Бережани – 2024

Положення про дистанційне навчання здобувачів вищої освіти у Відокремленому підрозділі Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут» (далі - Інститут) в особливий період (далі – Положення) використовується у зв'язку з неможливістю здійснення освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти у зв'язку з настанням непередбачуваних обставин (воєнний стан, карантин, стихійне явище, надзвичайна ситуація/стан тощо).

Положення є додатковою складовою частиною та може бути використано лише сумісно із такими документами, як Положення про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», Положення про екзамени та заліки у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», Положення про екзаменаційні комісії у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут».

Організація освітнього процесу в дистанційному режимі відбувається за наказом директора інституту.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

2. Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг, шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними рівнями вищої освіти відповідно до затверджених стандартів освіти; за освітніми програмами.

3. Завданням дистанційного навчання є забезпечення здобувачам освітніх послуг можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей.

4. У цьому Положенні терміни і поняття вживаються у таких значеннях:

- *асинхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при ньому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо;

- *веб-ресурси навчальних дисциплін (програм)*, у тому числі дистанційні курси – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою доступних користувачеві програмних засобів;

- *веб-середовище дистанційного навчання* – системно організована сукупність веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного

забезпечення управління веб-ресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням (системи дистанційного навчання «Moodle», ZOOM, Skype тощо);

- *дистанційна форма навчання* – форма організації освітнього процесу, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів про відповідний рівень вищої освіти;

- *інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання* – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету;

- *психолого-педагогічні технології дистанційного навчання* – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості;

- *синхронний режим* – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо- та відеоконференції, соціальні мережі тощо);

- *система управління веб-ресурсами навчальних дисциплін (програм)*– програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до цих веб-ресурсів;

- *система управління дистанційним навчанням* – програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу;

- *суб'єкти дистанційною навчання* – особи, які навчаються (здобувачі вищої освіти), та особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо);

- *технології дистанційного навчання* – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Дистанційне навчання реалізовується як окрема форма навчання із використанням інтернет-технологій для забезпечення відповідного якісного результату.

2.2. Дистанційна форма навчання в Інституті запроваджується відповідно до наказу директора.

2.3. В Інституті освітній процес за дистанційною формою організовується відповідно до робочих навчальних планів.

2.4. Вимушене (тимчасове) переведення здобувачів вищої освіти на дистанційну форму навчання здійснюється у зв'язку з неможливістю проведення занять за денною (очною) чи заочною формами здобуття вищої освіти у зв'язку з настанням непередбачуваних обставин (карантин, виникнення пожежі, введення

воєнного стану тощо) та відбувається за наказом директора інституту.

2.5. Термін навчання здобувачів вищої освіти за дистанційною технологією має бути не меншим, ніж за відповідними освітніми програмами у звичайному режимі.

2.6. Впровадження навчання за дистанційною формою в Інституті відбувається за безпосередньою участю деканатів, кафедр та під контролем навчального відділу інституту.

2.7. Технології дистанційного навчання під час організації та забезпечення здобуття вищої освіти можуть використовуватись в Інституті за наявності відповідного інформаційно-технічного та програмно-ресурсного забезпечення.

3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

3.1. Освітній процес за дистанційною формою навчання здійснюється у виді: самостійна робота; навчальні заняття; практична підготовка; контрольні заходи.

3.2. Основними видами навчальних занять за дистанційною формою навчання є лекція, практичні (семінарські, лабораторні) заняття, консультації та інші.

3.3. Лекція, консультація, практичні (семінарські, лабораторні) заняття проводяться зі здобувачами вищої освіти дистанційно у синхронному або асинхронному режимі відповідно до навчального плану.

3.4. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації) у синхронному або асинхронному режимі з використанням сучасних комунікативних засобів спілкування (Viber, Messenger, Zoom, Skype, Google Meet тощо).

3.5. Практичне заняття, яке передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається дистанційно в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі.

3.6. Лабораторне заняття може проводитися дистанційно з використанням відповідних симуляторів та віртуальних лабораторій.

3.7. Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них згідно з Положенням про практичну підготовку у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут».

3.8. Контрольні заходи з навчальної дисципліни при здійсненні підготовки фахівців за дистанційною формою включають проміжний, підсумковий та інші визначені контролі знань, умінь та навичок, набутих здобувачем у процесі навчання та визначаються навчальним планом, робочою програмою навчальної дисципліни.

Усі контрольні заходи в Інституті можуть здійснюватися дистанційно з

використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема навчально-інформаційного порталу Moodle у синхронному режимі.

3.9. Атестація фахівців при дистанційній формі навчання здійснюватиметься дистанційно з використанням можливостей навчально-інформаційного порталу Moodle у синхронному режимі.

4. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

4.1. Дистанційне навчання в Інституті запроваджується наказом директора у зв'язку з настанням непередбачуваних обставин (воєнний стан, карантин, стихійне явище, надзвичайна ситуація/стан тощо), якщо відсутня можливість проведення очних аудиторних занять для здобувачів всіх рівнів вищої освіти з метою:

- забезпечення освітнього процесу шляхом реалізації ресурсних можливостей Інституту за рахунок оновлення змісту навчання та методів навчання, в тому числі особистісного підходу у навчанні;
- поширення доступу до методичного забезпечення освітньо-професійних програм з використанням сучасних інформаційних ресурсів;
- індивідуалізації процесу навчання у відповідності до потреб, особливостей і можливостей кожного здобувача вищої освіти.

4.2. Для забезпечення проведення занять та консультацій для здобувачів вищої освіти з використанням технологій дистанційного навчання та електронних навчально-методичних комплексів, розташованих на платформі Moodle, необхідними заходами є:

- наявність постійного доступу до Інтернету та електронної пошти, в тому числі, з використанням ресурсів Інституту;
- вміння користуватися сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями.
- технічна модернізація комп'ютерів та забезпечення їх відеокамерами.

4.3. На час дистанційного режиму навчання:

- викладачі Інституту забезпечують підготовку індивідуальних завдань, рефератів тощо, які відповідають практичній (семінарській) частині даного заняття з можливістю їх розсилки на індивідуальні електронні адреси здобувачів вищої освіти;
- контроль знань здійснюється з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій (Zoom, Skype, Viber, Google Meet тощо), зокрема навчально-інформаційного порталу Moodle, зазначається період початку та завершення контрольного заходу та дата його закриття;
- практична частина заняття може бути виконана за рахунок виконання практичних завдань, розміщених на платформі Moodle, або надісланих на індивідуальні електронні адреси здобувачів вищої освіти із зазначенням методики оцінювання результатів;
- у випадку неможливості виконання практичної частини заняття індивідуально, її виконання може відбутися після завершення режиму дистанційного навчання на наступних заняттях шляхом об'єднання тем практичних занять;

- викладачі кафедр повинні знаходитись біля засобів зв'язку (комп'ютерів) згідно розкладу, для забезпечення проведення навчальних занять, а також для надання як індивідуальних, так і колективних консультацій (при потребі);

- відпрацювання пропущених занять та негативних оцінок відбувається дистанційно та або в онлайн-режимі, згідно графіку відпрацювань, який завчасно має бути доведений до здобувачів (наприклад, через організацію викладачем або куратором групи у Viber).

- в інших випадках, викладачі повинні надавати консультації щодо виконання індивідуальних завдань через спілкування за допомогою електронної пошти.

4.4. Здобувачам вищої освіти на час оголошення режиму дистанційного навчання необхідно:

- мати постійний доступ до мережі Інтернет та веб-серверів, які забезпечують участь в освітньому процесі в синхронному і асинхронному режимах;

- налагодити комунікацію через інформаційно-комунікаційні технології, зокрема платформу Moodle, електронну пошту, Zoom, Skype, Viber тощо із викладачами, що забезпечують читання лекцій та практичних занять з метою своєчасного одержання завдань;

- виконані завдання здобувачі вищої освіти повинні надсилати викладачам своєчасно (відповідно встановленого терміну) та згідно розкладу занять;

- контроль знань відбувається за допомогою платформи Moodle, або із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій: Zoom, Skype, Viber тощо;

- консультації щодо виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи, тестування проводиться за допомогою комунікації через платформу Moodle, електронну пошту, Zoom, Skype, Viber та інші інформаційно-комунікаційні технології;

- здобувачі вищої освіти мають постійно моніторити актуальну інформацію, яка подається деканатами та кафедрами Інституту.

4.5. Декани факультетів, завідувачі кафедр, викладачі зобов'язані постійно комунікувати та надавати актуальну інформацію (оголошення, повідомлення тощо) до відома здобувачів вищої освіти.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

5.1. В Інституті при організації освітнього процесу технології дистанційного навчання можуть використовуватися для методичного та дидактичного забезпечення самостійної роботи, контрольних заходів, а також при здійсненні навчальних занять.

5.2. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

- апаратні засоби (сучасні комунікативні засоби спілкування (Viber, Messenger, Zoom, Skype, Google Meet тощо), персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління освітнім процесом та необхідні

види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання Інституту цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації освітнього процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

- веб-ресурси навчальних дисциплін.

5.3. Веб-ресурси навчальних дисциплін, що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування навчального процесу (програми навчальних дисциплін, навчальні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни єдиним сценарієм;

- інші ресурси навчального призначення.

5.4. Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін, необхідних для забезпечення дистанційного навчання, визначається Інститутом.

5.5. Для забезпечення дистанційного навчання Інститут може створювати власні веб-ресурси або використовувати інші веб-ресурси, що підлягають перевірці в Інституті.

6. СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Порядок, форми проведення, особливості та методи здійснення семестрового контролю на конкретну сесію визначаються (прописуються) у наказі директора про організацію освітнього процесу в дистанційному режимі, в залежності від виду/ступеня непередбачуваних обставин (воєнний стан, карантин,

стихійне явище, надзвичайна ситуація/стан тощо) непередбачуваних обставин (воєнний стан, карантин, стихійне явище, надзвичайна ситуація/стан тощо).

6.2. Семестровий контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти (у т.ч. екзамени, заліки, захист курсових проєктів (робіт), звітів про проходження практики) може здійснюватися у дистанційній формі з використанням платформи Moodle або інших інструментів синхронної чи асинхронної комунікації, зокрема систем проведення відеоконференцій.

6.3. Конкретний спосіб та етапи проведення екзамену визначаються з урахуванням технічних і комунікативних можливостей учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти повинні мати надійний інтернет-зв'язок, у випадку усних відповідей - телефон або комп'ютер з мікрофоном, можливість встановити на комп'ютер необхідне програмне забезпечення, а також засоби для забезпечення підтвердження особистості.

6.4. Для організації дистанційної форми проведення семестрового контролю результатів навчання НПП, які забезпечують викладання відповідної дисципліни та приймають екзамен (залік) у здобувачів вищої освіти:

- організовують дистанційно написання та перевірку письмової частини екзаменаційних, залікових завдань та захисту курсових робіт чи проєктів (використовуючи можливості Moodle, електронних пошт, Viber тощо);

- організовують та дистанційно проводять співбесіди із здобувачами вищої освіти за результатами оцінювання письмової частини екзаменаційної роботи, захисту курсових робіт чи проєктів (з використанням сучасних засобів відео- та аудіо комунікації, Viber, Skype, Zoom, Google Meet тощо).

6.5. У разі виникнення під час складання екзамену обставин непереборної сили здобувач вищої освіти повинен негайно повідомити екзаменатора або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, комп'ютер тощо) з обов'язковою фото- або відеофіксацією стану виконання завдань та об'єктивних факторів, що перешкоджають його завершенню. За цих обставин можливість та час перескладання екзамену визначається екзаменатором та деканатом в індивідуальному порядку.

6.6. Здобувачі вищої освіти, які допущені до складання екзамену, але з об'єктивних причин не можуть взяти в ньому участь із використанням визначених закладом вищої освіти технічних засобів, мають надати деканату та екзаменаторові підтверджуючі матеріали до початку екзамену. У такому випадку екзаменаційною комісією має бути обраний альтернативний варіант складання екзамену, який би забезпечував ідентифікацію особи здобувача вищої освіти, дотримання академічної доброчесності та можливість перевірки результатів навчання здобувача вищої освіти.

Одним з таких варіантів, наприклад, може бути написання здобувачем вищої освіти екзаменаційного завдання від руки, його фотографування (сканування) та надсилання екзаменаторові (екзаменаційній комісії) засобами електронного зв'язку.

6.7. Якщо опанування навчальної дисципліни (проходження практики) потребує обов'язкового виконання завдань, які неможливо виконати дистанційно, то відповідна дисципліна і підсумкове оцінювання з такої дисципліни можуть

бути перенесені на наступний семестр шляхом внесення змін до навчального плану за рішенням Вченої ради інституту. У цьому випадку результати оцінювання здобувачів освіти з відповідної дисципліни не враховуватимуться при розрахунку рейтингового балу здобувачів вищої освіти у поточному семестрі та будуть враховані при розрахунку рейтингового балу в наступному семестрі.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

до «Положення про дистанційне навчання здобувачів вищої освіти
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» в
особливий період

Заступниця директора з навчальної
та навчально-методичної роботи

Степанія БЛИК

Завідувачка навчального відділу

Галина ХРИСТЕНКО

Завідувачка навчально-науково-інноваційного
відділу

Світлана СУДОМИР

Юрисконсульт

Петро ЛЮПА